

TEHNOLOGII INOVAȚIONALE ÎN SERVIREA UTILIZATORILOR BIBLIOTECILOR UNIVERSITARE

**Natalia SUVAC,
Șef Serviciu
Comunicarea Colecțiilor**

o Etapa actuală de dezvoltare a societății este numită frecvent „**etapa de tranziție spre era digitală**”. În cadrul acesteia se formează un mediu informațional nou, care semnalează o tranziție reală către crearea unei noi structuri culturale și tehnologice.

o În aceste condiții, învățământul universitar trece prin multiple transformări, printre care trebuie remarcate:

- ✓ asigurarea instruirii continuă,
- ✓ informatizarea procesului de instruire,
- ✓ orientarea prioritară pe student.

- o Biblioteca universitară joacă un rol important în formarea specialiștilor cu înaltă competență profesională, iar instruirea de calitate astăzi este posibilă doar dacă există suport informațional pentru utilizatorii bibliotecii.
- o Scopurile și funcțiile principale ale bibliotecii universitare rămân neschimbate – facilitarea procesului de studiu și a procesului de cercetare a studenților, masteranzilor, doctoranzilor și profesorilor, prin crearea și difuzarea masivelor de informații și gestionarea infrastructurii de cunoaștere.
- o În acest sens, în biblioteci se dezvoltă forme inovative de servire, care asigură creșterea semnificativă a volumului serviciilor specializate.
- o Inovația este un element necesar în dezvoltarea oricărei organizații, inclusiv și a bibliotecilor universitare.

Principalele tipuri de inovații în biblioteca modernă sunt următoarele:

- o inovația produselor și a serviciilor;*
- o inovații tehnologice;*
- o inovații organizaționale;*
- o inovare socială.*

o Tipurile de inovații numite mai sus, la rândul lor, sunt împărțite în:

- o inovații radicale sau de bază;*
- o inovații modificatoare sau de îmbunătățire.*

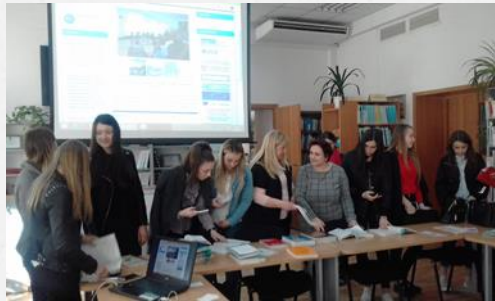
o **Biblioteca Științifică a Academiei de Studii Economice din Moldova** este o unitate structurală care asigură suportul informațional pentru procesul de instruire și activitatea de cercetare, formează și promovează resursele și serviciile informaționale ale bibliotecii.

o Biblioteca îndeplinește funcțiile instituționale care îi erau caracteristice anterior, precum și o serie de altele noi:

- ✓ *expert în produse informaționale;*
- ✓ *canal de diseminare a informației științifice și educaționale, de instruire privind Cultura Informației;*
- ✓ *instrument de cercetare științifică;*
- ✓ *mijloc de promovare a rezultatelor cercetării științifice;*
- ✓ *custode al conținutului electronic educațional și științific al universității.*

Astăzi, Biblioteca Științifică a ASEM este o bibliotecă modernă, un spațiu multimedia în care utilizatorii pot nu doar să se pregătească pentru cursuri și să găsească informațiile necesare, ci și să participe la evenimente interesante, master class-uri, să asculte o prelegere, să comunice.

Activitatea bibliotecii se bazează pe o serie de principii:

- o *Schimbarea structurii resurselor;*
- o *Funcționalitate maximă a spațiului;*
- o *Tehnologii moderne de autoservire;*
- o *Resurse electronice și acces la baze de date.*

Biblioteca ASEM oferă utilizatorilor următoarele resurse electronice:

- ✓ Baza de date cu versiuni electronice ale manualelor, materialelor didactice, publicațiilor științifice ale cadrelor didactice universitare;
 - ✓ Materialele conferințelor științifice ale profesorilor și studenților;
 - ✓ Articole publicate în revista Economica;
 - ✓ Baza de date electronică a tezelor de doctor (digitizate).
- o Biblioteca își extinde gama de servicii, oferind utilizatorilor servicii de copiere, scanare și pregătire a copiilor digitale ale documentelor.
- o Una dintre direcțiile principale ale schimbărilor tehnologice cu caracter inovativ în bibliotecă este utilizarea tehnicilor și metodelor noi în organizarea serviciilor de informare pentru utilizatori.

Organizarea accesului la resursele electronice este o componentă distinctă a formării mediului informațional. Elementul ei important este **site-ul bibliotecii**, care oferă acces la catalogul electronic, repozitoriu instituțional, baze de date și expoziții electronice.

<https://lib.ase.md>

o Unul dintre principalele mijloace de satisfacere a nevoilor de informare ale utilizatorilor din Biblioteca Științifică a ASEM este **catalogul electronic**. Utilizatorii au posibilitatea de a consulta catalogul și sistemele electronice de bibliotecă, indiferent de locația lor.

o O nouă eră a serviciilor de bibliotecă este marcată de accesul la colecții digitale, cum ar fi **bazele de date**. Posibilitatea de a utiliza versiunile electronice ale documentelor permite, parțial, de a renunța la procesele tradiționale de achiziție, prelucrare și servire a utilizatorilor.

o Un alt tip prioritar de servicii de bibliotecă este **livrarea electronică a documentelor**. Acest tip de servicii de bibliotecă reduce semnificativ perioada de timp pentru obținerea informațiilor de către utilizator.

o Inovațiile tehnologice de îmbunătățire includ servicii de **informare a utilizatorilor printr-un sistem de diseminare selectivă a informațiilor**, care constă în livrarea notificărilor electronice pentru utilizatori (informare despre achiziții noi, evenimente, servicii), posibilitatea de a rezerva documente, a extinde perioada de împrumut, a livra documente prin e-mail.

o Un alt domeniu inovator al activităților informaționale ale bibliotecii sunt **serviciile oferite prin dispozitive mobile**. Utilizarea telefoanelor, smartphone-urilor, computerelor personale, tabletelor în servirea la distanță permite utilizatorilor să primească informații 24/8, din orice loc unde este disponibilă rețeaua mobilă.

o Biblioteca Științifică a ASEM consideră rețelele sociale ca o oportunitate pentru promovarea serviciilor de informare din două aspecte: ca un spațiu pentru serviciile tradiționale de bibliotecă și ca un instrument pentru crearea noilor forme de interacțiune cu utilizatorii. Prezența activă a bibliotecii pe rețelele sociale are rezultate pozitive pentru promovarea produselor și serviciilor bibliotecii. <https://www.facebook.com/biblioteca.asem>

În atenția studenților anului I!

Biblioteca Științifică a ASEM eliberează pentru studenții anului I „Permis de intrare”. Șefii grupelor sunt rugați să prezinte listele studenților și o fotografie (3x4) în biroul 005, Bloc F, parter. La primirea permisului vă rugăm să prezentați buletinul de identitate sau copia lui. Până la eliberarea permiselor, studenții sunt serviți în toate sălile de lectură a bibliotecii în baza buletinului de identitate.

BINE AVENIT LA BIBLIOTECA ȘTIINȚIFICĂ A ASEM!

<p>Sala „Lectură Publică”</p> <p>CORP F, ETAJ L, B. 105 Str. 100, Chișinău</p> <p>PROGRAM Luni-Vineri: 8:00-16:30 Sâmbătă: 9:00-19:00</p>	<p>Imprumut</p> <p>CORP F, ETAJ L, B. 105 Str. 100, Chișinău</p> <p>PROGRAM Luni-Vineri: 8:00-16:30 Sâmbătă: 9:00-19:00</p>	<p>Sala „Paul Bran”</p> <p>CORP C, ETAJ I, B. 105 Str. 100, Chișinău</p> <p>PROGRAM Luni-Vineri: 8:00-16:30</p>	<p>Campanii cercetărilor</p> <p>CORP F, ETAJ L, B. 105 Str. 100, Chișinău</p> <p>PROGRAM Luni-Vineri: 8:00-16:30</p>	<p>Multimedia</p> <p>CORP F, ETAJ L, B. 105 Str. 100, Chișinău</p> <p>PROGRAM Luni-Vineri: 8:00-16:30</p>
---	---	---	--	---

- O colecție numeroasă de documente în limba română și rusă din domeniul economic în ajutorul procesului de studiu și cercetare.
- Acces la catalogul electronic și la bazele de date abonate de bibliotecă.
- Capacitatea - 72 locuri.
- Împrumutul publicațiilor didactice și științifice la domiciliu.
- Creșterea și gestionarea bazei de date a utilizatorilor.
- Perfecțarea și eliberarea permiselor de intrare la bibliotecă.
- Consultarea publicațiilor în limbă străină.
- Depunerea colecției Uniunii Europene și Bibliotecii Mondiale în publicații periodice.
- Acces la catalogul electronic, bazele de date și colecția de publicații electronice a UE și a BM.
- Capacitatea - 50 locuri.
- Consultarea publicațiilor în limbă străină.
- Depunerea colecției Uniunii Europene și Bibliotecii Mondiale în publicații periodice.
- Acces la catalogul electronic și la bazele de date abonate de bibliotecă.
- Capacitatea - 11 locuri.
- Acces la Internet, platforma de căutare PRIMCO, la colecția digitală ale bibliotecii bazele de date abonate de bibliotecă.
- Gestionarea repository-ului bibliotecii.
- Dotată cu 22 de calculatoare, imprimante, scannere.

- o Implementarea tehnologiilor inovatoare în servirea utilizatorilor presupune schimbări în formele de interacțiune între principalii participanți la acest proces – **utilizatori și bibliotecari**.
- o Apariția noi categorii de utilizatori – **utilizatorii virtuali** și schimbările în solicitările, interesele, așteptările lor față de bibliotecă, impune o orientare puternică spre un utilizator avansat, care acționează independent, deține abilități de regăsire și utilizare a informației.

Așteptările utilizatorilor de la o bibliotecă universitară modernă pot fi formulate astfel:

- furnizarea de servicii prompte și de înaltă calitate;
- livrarea unui produs informațional pe „desktop”;
- utilizarea în procesul de servire a utilizatorilor nu doar a resurselor bibliotecii, dar și a resurselor de informare disponibile în spațiu virtual care oferă un răspuns relevant la cererea sa.

- o În aceste condiții, se schimbă **rolul și statutul bibliotecarului**, care acționează în primul rând ca un consultant.
- o Sarcina lui principală este de a ajuta utilizatorul să obțină informații în mod independent, de a instrui utilizatorii privind utilizarea tehnologiilor informaționale moderne.
- o În afară de aceasta, gama de specializări ale personalului modern de bibliotecă se extinde.
- o Un bibliotecar modern este un coordonator eficient de resurse, un facilitator, un creator de idei noi, un manager de proiecte și servicii inovatoare și un ghid.

o Tehnologiile prezentate sunt deja folosite în multe biblioteci. Cu toate acestea, aş dori să mă opresc pe scurt asupra unora dintre, care nu sunt cunoscute în bibliotecile din Republica Moldova.

o Astfel, Mogens Westergaard, şeful bibliotecilor din oraşul Roskilde (Danemarca), menţionează că „responsabilitatea bibliotecii este să se afle la intersecţia diferitelor moduri de utilizare a culturii şi a tehnologiei”.

O serie de tehnologii inovatoare care sunt relevante și utile pentru implementarea în biblioteci:

1. Big Data.

2. Inteligența artificială.

3. Tehnologia Blockchain.

4. Internetul lucrurilor.

5. Aplicații de bibliotecă pentru lectură.

6. Interfețe și aplicații orientate către utilizator.

7. Realitatea augmentată.

8. Interfețe digitale pentru cărți tipărite.

9. Mașini cu pilot automat.

10. Drone.

- o Astfel, astăzi se formează **o nouă imagine a bibliotecii universitare**. Crearea acestei imagini este influențată de oportunitățile inovatoare apărute odată cu dezvoltarea noilor tehnologii. Biblioteca universitară ar trebui să țină cont de interesele utilizatorilor și să promoveze furnizarea informației electronice.
- o Introducerea treptată a inovațiilor în serviciile de informare a bibliotecilor permite utilizatorilor să obțină acces de la distanță la o gamă largă de baze de date bibliografice, full-text, factice și de abstracte.
- o În prezent, organizarea unui sistem de acces liber la informația necesară pentru activitățile didactice, educaționale și de cercetare pentru utilizatorii bibliotecii universitare a devenit o sarcină principală a bibliotecii.

Bibliografia:

1. Strategia de dezvoltare a Academiei de Studii Economice din Moldova pentru perioada 2023-2027. [https://ase.md/files/legal/interne/plan_stragic_2023-27.pdf](https://ase.md/files/legal/interne/plan_strategic_2023-27.pdf)
2. Барышев Р. А., Цветочкина И. А., Касянчук Е. Н., Бабина О. И. Модернизация процесса обслуживания пользователей университетских библиотек. *Научные и технические библиотеки*. 2022; (3), р. 39-60. <https://doi.org/10.33186/1027-3689-2022-3-39-60>

Mulțumesc pentru atenție!

